

Simor Andrásnak, a jegybank elnökének nyitóbeszéde az október 2-i Tudatos pénzügyekért konferencián

Nagy örömünkre szolgál, hogy ilyen sokan eljöttek erre a rendezvényre. Ez is mutatja, hogy a **pénzügyi kultúra fejlesztése, a pénzügyi tudatosság növelése aktuális és fontos kérdés**, melyben számos hazai intézmény és szervezet érdekelt. Külön megtiszteltetés számunkra, hogy miniszterelnök úr mellett **Gurria úr, az OECD főtitkára is elfogadta meghívásunkat**. A nemzetközi szervezetek közül 2005-ben **az OECD hívta fel elsőként a figyelmet a téma fontosságára**, és azóta is aktív tevékenységet fejt ki ezen a téren.

Napjainkban egyre többet és egyre több aspektusból hallunk a témáról. Engedjék meg, hogy ezek közül – a konferencia megnyitásként - most csak néhány gondolatot emeljek ki, melyek elsődlegesen a jegybank szempontjait tükrözik.

1. Az első a fenntarthatóság kérdése. Meggyőződésünk, hogy **egy adott ország pénzügyi kultúrájának szintje hatással van gazdasági egyensúlyi és fenntarthatósági kérdésekre**: az általános pénzügyi kultúra hiánya vagy megléte befolyásolja ugyanis a **piaci versenyt, az erőforrások hatékony elosztását**, és ezen keresztül végső soron a **kiegyensúlyozott gazdasági növekedést** is.

A **lakossági pénzügyi szolgáltatások piaca** gyorsan fejlődik. Az **innováció** és a **globalizáció** révén már az átlagos lakossági ügyfél is a **termékek és szolgáltatások egyre bővebb és komplexebb választékához** fér hozzá. A technológiai fejlődés és a pénzügyi piac integrációja megnövelte a kínált szolgáltatások választékát. Továbbra is **jelentős** azonban az **információs aszimmetria**: még a viszonylag egyszerűbb pénzügyi termékek is meglehetősen bonyolultnak tűnhetnek a pénzügyi képzésben nem, vagy csak alacsony szinten részesült egyének, háztartások számára. Számos magyarországi felmérés és kutatás is igazolja ezt.

A pénzügyi képzés, a **pénzügyi tudatosság növelése** azáltal, hogy segíti az egyéneket a megfelelő termékek és szolgáltatások kiválasztásában, **hozzájárulhat a pénzügyi közvetítés mélyüléséhez és a pénzügyi stabilitáshoz**. Olyan eszköz, melynek **segítségével megelőzhetőek vagy legalábbis gyengíthetőek az egyéni és a rendszerszintű pénzügyi problémák, és azok negatív hatásai**, mint például az Egyesült Államok **másodrendű jelzalogpiacának közelmúltbeli válsága**. Rendszerstabilitási szempontból fontos tehát az MNB számára, hogy a háztartások körültekintően, hosszú távú hatások mérlegelése után hozzák-e meg hitelfelvételi és egyéb pénzügyi döntéseiket.

A lakossági eladósodottság mértéke, szerkezete és növekedési üteme mellett a **hosszú távú megtakarítások, az anyagi öngondoskodás megléte vagy hiánya is jelentős makro-egyensúlyi hatással bír**. Az állami elosztórendszerek finanszírozhatósága szoros kapcsolatban áll a mindenkori **államháztartási hiány alakulásával**. Ez pedig mind az **árstabilitás**, mind pedig a **konvergencia program** szempontjából fontos a jegybank számára.

Mindezek alapján a **Magyar Nemzeti Bank érdeke és vállalt célja, hogy stabilitási megfontolások alapján hozzájáruljon a lakosság pénzügyi tájékozottságának növeléséhez**.

2. A másik, számunkra fontos kérdés a hosszú távú gondolkodás, a hosszú távú szemlélet fontosságának hangsúlyozása. Tisztában vagyunk azzal, hogy **olyan munkára**

vállalkoztunk, amelynek eredményei csak hosszabb távon fognak jelentkezni. A pénzügyi tudatosság növelése, a pénzügyi kultúra fejlesztése nem egyszerűen felvilágosító kampányokról és bizonyos ismeretek átadásáról szól. Csak akkor érhetünk el kimutatható és tartós eredményeket, **ha széles körben sikerül szemléletváltozást elérnünk.** Ezért is tartjuk kiemelten fontosnak, hogy a **magyar közoktatáson belül** megjelenjen, és általánosan elterjedjen a **gazdasági-pénzügyi ismeretek oktatása.** Az **MNB az elmúlt években** – más intézményekkel együtt – elsősorban **ezen a téren,** a középiskolások pénzügyi ismereteinek bővítése terén tett számos lépést.

Ugyanakkor az **elmúlt egy év nemzetközi eseményei** arra is rávilágítottak, hogy **nem elegendő csak a jövő nemzedék pénzügyi ismereteit megalapozni,** szükség van a **széles lakossági rétegek** pénzügyi ismereteinek fejlesztésére, és a **felelős pénzügyi szemlélet formálására.** Ez – ahogy már említettem – **hosszú távú és erőforrás igényes** munkát jelent, melyben megítélésem szerint - az állami intézmények és szervezetek mellett - **a pénzügyi szolgáltatók is érdekeltek, és együttműködő partnerek lehetnek.**

Számos elemzés és kutatás mutatott rá, hogy az információhiányból, vagy a korábbi elhibázott pénzügyi döntésekből fakadó **bizalmatlanság** és anyagi veszteség **jelentősen csökkentheti az egyes részpiacok növekedési potenciálját.** Az ügyfelek pénzügyi szolgáltatásokkal szembeni tartózkodása tehát rontja a pénzügyi szektor jövedelmezőségét. **Szemben a rövid-távú, azonnali nyereségre fókuszáló eladói stratégiával, a pénzügyi kultúra, a pénzügyi tudatosság fejlesztése hosszú távú előnyökkel, potenciális ügyfélkör- és piacbővüléssel járhat a pénzügyi szolgáltatók számára.** Ezért a pénzügyi kultúra fejlesztésére irányuló hosszú távú munkában **kiemelten számítunk az üzleti szféra felelős magatartására és támogató közreműködésére is.**

3. Együttműködési kérdések: Az elmúlt másfél-két évben már aktív kapcsolatban álltunk azokkal az állami, szakmai és civil szervezetekkel, akik hasonló célok és értékek mentén dolgoznak, mint mi. Ugyanakkor, **az együttműködői platform kiterjesztése még hatékonyabbá tudná tenni a célok eléréséért folyó munkát.**

Ennek érdekében az **MNB 2008. elején kezdeményezte egy alapítvány létrehozását,** melynek elsődleges célja a lakosság pénzügyi tájékozottságának növelése. Örömmel tájékoztatom Önöket, hogy az **MNB, a Bankszövetség és a Diákhitel Központ – mint alapítók – életre hívták a „Tudatos pénzügyekért” alapítványt,** melynek **stratégiai támogatói között a GVH, PSZÁF és a Tőzsde is jelen van.** Az alapítvány a napokban **kezd meg hivatalos működését.**

Meggyőződésünk, hogy az **alapítvány sikere alapvetően két pilléren nyugszik: az egyik maga a léte, a másik a tevékenysége, melyhez nélkülözhetetlen egy széles körű szakmai és anyagi támogatói bázis megléte.** Az elmúlt hónapok egyik legpozitívabb tapasztalata volt számunkra, hogy **számos intézmény és szervezet nyilvánította ki együttműködési szándékát és hajlandóságát a pénzügyi kultúra fejlesztése érdekében.**

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Őszintén remélem, hogy a fenti célok mentén az előzetes szándékoknak megfelelően kitartó munkával és **összefogással** komoly eredményeket érhetünk el. **Ezért is kezdeményeztük a pénzügyi kultúra fejlesztésére irányuló nemzeti stratégia kidolgozását.** Az erre irányuló **szándéknyilatkozathoz eddig közel 20 intézmény csatlakozott.** Számítunk hosszú távú elköteleződésükre és támogatásukra!

Köszönöm!